

RELV101 Innføring i religionsvitenskap

Pensum våren 2014

Pensum er fordelt tematisk i 13 bolker, som hver er utgangspunkt for en forelesning.

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. *Nytt blikk på religion*. Oslo: Pax forlag 2001. ISBN 82-530-2252-2 & 978-8-253-02252-9.

Hele boken er pensum, men innholdet er fordelt tematisk etter pensum

De andre artiklene er å finne i RELV101 Innføring i religionsvitenskap. Kompendium vår 2014.

(0) Generell bakgrunn (12 s.)

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson «Kapittel 1. Innledning» og *annen halvdel av* «Kapittel 2. «Det er mer mellom himmel og jord...»» i *Nytt blikk på religion* 2001: 9-14; 30-35 (12 s.).

(1) Sentrale begrep (360 s.)

1 a. Religion (definisjon/begrep/teorier) (90 s.)

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. *Første halvdel av* «Kapittel 2. «Det er mer mellom himmel og jord...»» i *Nytt blikk på religion* 2001: 15-30 (16 s.).

Francis Clark, «What is religion?» i Francis Clark, *The religious perspective*. Milton Keynes: The Open University 1978: 12-21 (10 s.).

Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. «Hva er religion?» i Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson (red.), *Verdens levende religioner*. Oslo: Pax forlag 2007: 9-19 (11 s.).

Thomas A. Tweed, «Itineraries» og «Boundaries» i *Crossing and dwelling: A theory of religion*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press 2006: 1-53 (53 s.).

1 b. Myte og symbol (103 s.)

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. «Kapittel 5. Trær og andre tegn. Hva er et symbol» og «Kapittel 6. Fortellingens fortryllelse. Om religionsvitenskapelig myteforståelse» i *Nytt blikk på religion* 2001: 80-120 (41 s.).

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. *Første del av* «Kapittel 3. Mellom essens og konstruksjon» i *Nytt blikk på religion* 2001: 43-44 (2 s.).

Robert A. Segal. «Myth» i Robert A. Segal (red.) *The Blackwell companion to the study of religion*. Malden & Oxford: Blackwell 2006: 337-55 (19 s.).

Lauri Honko. «The problem of defining myth» i Harald Biezais (red.) *The myth of the state (Scripta Instituti Donneriani Aboensis 6)*. Stockholm: Almqvist & Wiksell 1972: 7-19 (13 s.).

Albert C. Moore. «Introduction» i *Iconography of religion*. London: SCM Press 1977: 18-37 (19 s.).

Sherry B. Ortner «On key symbols» i *American Anthropologist* 75 (1973): 1338-46 (9 s.).

1 c. Religiøsitet (56 s.)

C. Y. Glock. «On the study of religious commitment» i *Religious Education* 57 (1962): 98-110 (13 s.).

Bernhard Spilka, Ralph W. Hood, Jr., Bruce Hunsberger & Richard Gorsuch. «The psychological nature and functions of religion» i *The psychology of religion. An empirical approach*. New York: The Guilford Press 2003: 1-20 (20 s.).

David Voas. «Surveys of behaviour, beliefs and affiliation. Micro-quantitative» i James A. Beckford & N. J. Demerath III (red.) *The SAGE handbook of the sociology of religion*. London: SAGE 2007: 144-66 (23 s.).

1 d. Ritualer (51 s.)

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. «Kapittel 7. Hellige handlinger. Å forstå ritualer» i *Nytt blikk på religion*. Oslo 2001: 121-40 (20 s.).

Catherine Bell. «Ritual» i Robert A. Segal (red.) *The Blackwell companion to the study of religion*. Malden & Oxford: Blackwell 2006: 397-411 (15 s.).

Arnold van Gennep. «Klassifiseringen av riter» og «Den fysiske overgangen» i Arnold van Gennep *Rites de passage. Overgangsriter*. Oslo: Pax Labyrint 1999: 21-33, 146-52 (20 s.).

Victor W. Turner «Midt imellom. Liminalfasen i overgangsriter» i Arnold van Gennep *Rites de passage. Overgangsriter*. Oslo: Pax Labyrint 1999: 131-45, 181-82 (16 s.).

1 e. Det hellige, guder og andre «overmenneskelige aktører» (87 s.)

Veikko Anttonen. «Rethinking the sacred. The notions of <human body> and <territory> in conceptualizing religion» i T.A. Idinopulos & E.A. Yonan (red.) *The sacred and its scholars. Comparative methodologies for the study of primary religious data*. Leiden: Brill 1996: 36-64 (29 s.).

Ingvild Sælid Gilhus. «What became of superhuman beings? A study of encyclopaedias, companions, and guides to the study of religion(s)». 2010 *upublisert* (20 s.).

Håkon Tandberg. «Fra gud via symbol til overmenneskelig agent. Om parsiske zoroastriers sosiale relasjoner med ilden» i *Din. Tidsskrift for religion og kultur*, nr. 1, 2013: 7-31 (25 s.).

Jesper Østergaard. «Det religiøse landskap. Begrepet <gud>, modintuitive kvaliteter og strategisk informasjon» i *Din. Tidsskrift for religion og kultur*, nr. 2, 2012: 124-36 (12 s.).

(2) Sentrale tilnærminger og forskningsstrategier (136 s.)

2 a. Religionshistorie og fenomenologi, essensialisme og reduksjonisme (44 s.)

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. «Kapittel 3. Mellom essens og konstruksjon» i *Nytt blikk på religion* 2001: 36-59 (24 s.).

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. «Kapittel 4. Fra Vedaene til internett. Religionsvitenskap som et historisk studium» i *Nytt blikk på religion* 2001: 60-79 (20 s.).

2 b. Kognisjon (16 s.)

Luther H. Martin. «Religion and cognition» i John R. Hinnels (red.) *The Routledge companion to the study of religion*. London & New York: Routledge 2005: 473-88 (16 s.).

2 c. Kjønnsteori (76 s.)

*Ingvild Sælid Gilhus & Lisbeth Mikaelsson. «Kapittel 8. Homo religiosus – men only? Kjønnforskning i religionsvitenskapen» i *Nytt blikk på religion* 2001: 141-63 (23 s.).

Daniel Boyarin. «Gender» i Mark C. Taylor (red.) *Critical terms for religious studies*. Chicago: University of Chicago Press 1998: 117-35 (18 s.).

Darlene M. Juschka. «Gender» i John R. Hinnels (red.) *The Routledge companion to the study of religion*. New York: Routledge 2010: 245-58 (14 s.).

Sean Gill «Why difference matters. Lesbian and gay perspectives on religion and gender» i Ursula King & Tina Beattie (red.) *Gender, religion and diversity. Cross-cultural perspectives*. London: Continuum 2004: 201-11 (11 s.).

Dag Øistein Endsjø. «Hellig sexrasisme og annen religiøs sortering» i *Sex og religion. Fra jomfruball til hellig homosex*. Oslo: Universitetsforlaget 2009: 139-47, 240-41 (10 s.).

(3) Samspill med andre systemer (324 s.)

3 a. Religion og materialitet (84 s.)

David Morgan. «Introduction. The matter of belief» i David Morgan (red.) *Religion and material culture. The matter of belief*. London & New York: Routledge 2010: 1-17 (17 s.).

Meredith B. McGuire. «Why bodies matter. A sociological reflection on spirituality and materiality» i *Spiritus* 3 (2003): 1-18 (18 s.).

William R. LaFleur. «Body» i Mark C. Taylor (red.) *Critical terms for religious studies*. Chicago: University of Chicago Press 1998: 36-54 (19 s.).

Gregory Schopen. «Relic» i Mark C. Taylor (red.) *Critical terms for religious studies*. Chicago: University of Chicago Press 1998: 256-68 (12 s.).

Lisbeth Bredholt Christensen. «Forhistorisk religion. Et vidennområde?» i Lisbeth Bredholt Christensen & Stine Benedicte Sveen (red.) *Religion og materiel kultur*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag 1998: 9-24 (16 s.).

Dag Øistein Endsjø. «Ekte kaliforniere spiser ikke hestene sine» i *Din. Tidsskrift for religion og kultur*, nr. 1, 1999 (2 s.).

3 b. Religion og politikk (70 s.)

George Moyser. «Religion and politics» i John R. Hinnels (red.) *The Routledge companion to the study of religion*. London & New York: Routledge 2005: 423-38 (16 s.).

Michael O. Emerson & David Hartman. «The rise of religious fundamentalism» i *Annual Review of Sociology* 32 (2006): 127-44 (18 s.).

Robert J. Brym. «Religion, politics, and suicide bombing. An interpretive essay» i *Canadian Journal of Sociology* 33 (2008): 89-108 (20 s.).

Pål Ketil Botvar. «I skjæringsfeltet mellom det offentlige og det private» i Pål Ketil Botvar & Ulla Schmidt (red.) *Religion i dagens Norge. Mellom sekularisering og sakralisering*. Oslo: Universitetsforlaget 2010: 95-110 (16 s.).

3 c. Religion og populærkultur (82 s.)

Dag Øistein Endsjø & Liv Ingeborg Lied. «Innledning. Religion og populærkultur» og «Konklusjon. Religion folk vil ha» i *Det folk vil ha. Religion og populærkultur*. Oslo: Universitetsforlaget 2011: 11-24, 183-92 (24 s.).

Bruce David Forbes. «Introduction. Finding religion in unexpected places» i Bruce David Forbes & Jeffrey H. Mahan (red.) *Religion and popular culture in America*. Berkeley: University of California Press 2000: 1-20 (20 s.).

Peter Horsfield. «Media» i David Morgan (red.) *Key words in religion, media and culture*. New York & Abingdon: Routledge 2008: 111-22 (12 s.).

Stewart M. Hoover. «Audience» i David Morgan (red.) *Key words in religion, media and culture*. New York & Abingdon: Routledge 2008: 31-43 (13 s.).

Heleen Kommers. «Hidden in music. Religious experience and pop festivals» i *Journal of Religion and Popular Culture* 23:1 (2011): 14-26 (13 s.).

3 d. Religionsvitenskap og fagdidaktikk (88 s.)

Wanda Alberts. «Didactics of the study of religions» i *Numen* 55:2-3 (2008): 300-34 (35 s.).

Wanda Alberts. «Religious education in Norway» i Leni Franken & Patrick Loobuyck (red.) *Religious education in a plural, secularized society*. Münster: Waxmann 2011: 99-114 (16 s.).

Bengt-Ove Andreassen. «Religionsdidaktikk i et religionsvitenskapelig perspektiv» i Bengt-Ove Andreassen *Religionsdidaktikk. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget 2012: 45-55 (11 s.).

Denise Cush. «Should religious studies be part of the compulsory state school curriculum?» i *British Journal of Religious Education* 29:3 (2007): 217-27 (11 s.).

Tim Jensen. «Religious education in public schools – a must for a secular state. A Danish perspective» i *Bulletin of the Council of Societies for the Study of Religion* 31:4 (2002): 83-89 (7 s.).

Marie von der Lippe. «Scenes from a classroom: video analysis of classroom interaction in religious education in Norway» i I.T. Avest, D.P. Jozsa, T. Knauth, J. Roson & G. Skeie (red.) *Dialogue and conflict on religion. Studies on classroom interaction in European countries*. Münster: Waxmann 2009: 174-93 (19 s.).